

Department: Marathi

A. U.G. Course/Programme :-

Title of course	Course Outcomes (Statements)
B. A. part I- मराठी (शब्दसंहिता) (CBSC) Paper A & B	Knowledge Based १.विद्यार्थ्यांची मराठी भाषा आणि साहित्याविषयी अभिरूची विकसित करणे. २.मराठी साहित्य परंपरा,लेखक,कवी यांचा परिचय करून देणे. ३.विद्यार्थ्यांमध्ये मातृभाषा, राष्ट्रीय एकात्मता आणि उच्च मानवी मूल्याविषयी जाणीव निर्माण करणे. ४.विद्यार्थ्यांचा व्यक्तिमत्व विकास घडवून विविध परीक्षा आणि स्पर्धा परीक्षांची पूर्वतयारी करून घेणे. Skill Based- १.विद्यार्थ्यांचा व्यक्तिमत्व विकास होण्यास मोठी मदत होईल. २.दैनंदिन जीवनातील आयोजित केल्या जाणाऱ्या कार्यक्रमांचे व्यवस्थापन करता येईल. ३.विद्यार्थ्यांना आकर्षक फलकलेखन करता येईल. ४.वैविध्यपूर्ण निबंधलेखनाच्या माध्यमातून विद्यार्थ्यांमध्ये भाषा उपयोजनाची व वैचारिक मांडणी कौशल्ये विकसित होतील.
B. A. part I- मराठी (अक्षरबंध) (CBSC) Paper I & II	Knowledge Based १.विद्यार्थ्यांची मराठी भाषा आणि साहित्याविषयी अभिरूची विकसित करणे. २.मराठी साहित्य परंपरा, लेखक, कवी यांचा परिचय करून देणे. ३.विद्यार्थ्यांमध्ये मातृभाषा, राष्ट्रीय एकात्मता आणि उच्च मानवी मूल्याविषयी जाणीव निर्माण करणे. ४.विद्यार्थ्यांचा व्यक्तिमत्व विकास घडवून विविध परीक्षा आणि स्पर्धा परीक्षांची पूर्वतयारी करून घेणे. Skill Based १.विद्यार्थ्यांचा कथा साहित्यातून कथनाची आणि अभिव्यक्तीची कौशल्य विकसित करता येतील. २.विद्यार्थ्यांना काव्यप्रकारातून दलित आणि महानगरीय समस्येविषयी एखादे ठोस कार्य हाती घेता येतील. ३. चित्रपटाची पटकथा तसेच चित्रपट निर्मिती करता येईल. ४.वर्तमानपत्रासाठी विविध सदरांचे लेखन करता येईल.

<p>B. A. part II- (DSC-C1) काय डेअर वारा सुटलपय व भाषिक कौशल्ये Paper III</p>	<p style="text-align: center;">Knowledge Based</p> <ol style="list-style-type: none"> १. नाटक या वाडमयप्रकाराचा व परंपरेचा परिचय करून देणे. २. समकालीन नाटकातून नाटककाराच्या समकालाचे प्रतिबिंब कशाप्रकारे प्रकट होते याचा अभ्यास करणे. ३. नाट्याभ्यासाद्वारे प्रयोगरूप नाटक व नाटयक्षेत्रातील ज्ञानसंपादनास चालना देणे. ४. नाटकाच्या अभ्यासातून सभ्यता, संस्कृती, राष्ट्रीय एकात्मता व वंधुता वाढीस लावणे. ५. विद्यार्थ्यांमध्ये संवादलेखन कौशल्ये विकसित करणे. <p style="text-align: center;">Skill Based</p> <ol style="list-style-type: none"> १. विद्यार्थ्यांना नाटक परंपरेचा परिचय होईल. २. नाटक या साहित्यप्रकारामध्ये प्रयोगरूपाचे असलेले महत्त्व समजण्यास मदत होईल. ३. विद्यार्थ्यांमध्ये संवादलेखन कौशल्ये विकसित होण्यास मदत होईल. ४. नाटक वाडमयप्रकार व इतर साहित्यप्रकार यातील फरक लक्षात येईल.
<p>Paper IV काव्यगंध</p>	<p style="text-align: center;">Knowledge Based</p> <ol style="list-style-type: none"> १. काव्याची परंपरा व प्रवाहाची ओळख करून देणे. २. मराठी काव्यातून प्रकट होणारे माणूस आणि समाज यातील परस्पर संबंध शोधणे. ३. कवीच्या कलात्मक आकृतीबंधाचे मोल अभ्यासणे. ४. काव्यप्रवाहानुरूप काव्यलेखनाचे विशेष अभ्यासणे. <p style="text-align: center;">Skill Based</p> <ol style="list-style-type: none"> १. विद्यार्थ्यांना प्राचीन काव्यपरंपरांची ओळख होईल. २. साहित्यप्रवाहाच्या केंद्रस्थानी माणूस रेखाटलेला असतो याची जाणीव निर्माण होईल. ३. विद्यार्थ्यांना कवितेच्या आकृतीबंधाची माहिती होईल. ४. विद्यार्थ्यांना कवितालेखनाचे विशेष समजतील.
<p>Paper V मती, पंख आणि आकाश</p>	<p style="text-align: center;">Knowledge Based</p> <ol style="list-style-type: none"> १. आत्मचरित्र या वाडमयप्रकाराची ओळख करून देणे. २. इतर वाडमयप्रकाराची व आत्मचरित्र यातील अभिव्यक्ती रूपांचा अभ्यास करणे. ३. आत्मचरित्रकाराच्या व्यक्तिमत्त्वाची जडणघडण आणि त्याचा समकाल अभ्यासणे. ४. वेगवेगळ्या भारतीय प्रांतातील व परदेशातील जीवनदर्शन समजून घेणे. <p style="text-align: center;">Skill Based</p> <ol style="list-style-type: none"> १. विद्यार्थ्यांना आत्मचरित्र या वाडमयप्रकाराची ओळख होईल. २. विद्यार्थ्यांना आपले अनुभव प्रकट करण्यास प्रोत्साहन मिळेल. ३. आत्मानुभववादरोबरच प्रांत, समाज, देश, संस्कृती आत्मकथनातून प्रकट होत याची जाणीव येईल.

<p>B. A. part II- (DSCC26) Paper VI जुगाड आणि मराठी भाषिक कौशल्ये</p>	<p>Knowledge Based</p> <ol style="list-style-type: none"> कादंबरी या वाङ्मय प्रकाराची ओळख करून देणे. समकालीन कादंबरीतील नव्या अवकाशाचा शोध घेणे. आधुनिकतेमधील अंतर्विरोध समजून घेणे. मानवी मूल्यांविषयी जाणीव निर्माण करणे. कादंबरीलेखनाचे विशेष अभ्यासणे. विद्यार्थ्यांमध्ये वृत्तांतलेखन कौशल्ये रूजविणे. <p>Skill Based</p> <ol style="list-style-type: none"> विद्यार्थ्यांना कादंबरी या वाङ्मय प्रकाराची ओळख होईल. विद्यार्थ्यांना कादंबरी लेखनाचा आकृतीबंध समजण्यास मदत होईल. विद्यार्थ्यांमध्ये वृत्तांतलेखन करण्याचे कौशल्य निर्माण होईल.
<p>B. A. part III- मराठी (विशेष) काव्यशास्त्र Paper VII & XII</p>	<p>Knowledge Based</p> <ol style="list-style-type: none"> पौर्वात्य काव्यशास्त्राची ओळख करून देणे. काव्याची लक्षणे आणि प्रयोजने समजावून देणे. साहित्याची निर्मितीप्रक्रिया आणि स्वरूप स्पष्ट करणे. भाषेचे अलंकार समजावून देणे. <p>Skill Based</p> <ol style="list-style-type: none"> विद्यार्थ्यांना प्राचीन काव्याची ओळख होईल. साहित्य निर्माण करण्यास विद्यार्थी प्रात्साहित होतील. भाषेतील चमत्कारिकता समजण्यास मदत होईल. काव्यनिर्मितीसाठीच्या कारणांची माहिती होईल.
<p>भाषाविज्ञान व मराठी भाषा Paper VIII & XIII</p>	<p>Knowledge Based</p> <ol style="list-style-type: none"> आधुनिक भाषाविज्ञानाचा परिचय करून देणे. भाषेची उत्पत्ती, स्वरूप, कार्य समजावून देणे. मराठी भाषेची वर्णव्यवस्था समजावून देणे. ध्वनिपरिवर्तनाची कारणे व प्रकारांची माहिती देणे. <p>Skill Based</p> <ol style="list-style-type: none"> विद्यार्थ्यांना आधुनिक भाषाविज्ञानाचा परिचय होईल. विद्यार्थ्यांना भाषेची उत्पत्ती समजण्यास मदत होईल. भाषेमध्ये होणाऱ्या बदलाची व प्रकारांची माहिती होईल.
<p>मराठी वाङ्मयाचा इतिहास Paper IX & XIV</p>	<p>Knowledge Based</p> <ol style="list-style-type: none"> मध्ययुगीन मराठी वाङ्मय परंपरांचा व इतिहासाचा परिचय करून देणे. या कालखंडातील वाङ्मय रचनाकारांचा परिचय करून देणे. मध्ययुगीन कालखंडातील वाङ्मयाच्या सांस्कृतिक पार्श्वभूमीचा उलगडा करणे. मध्ययुगीन काळातील मराठी भाषेचे स्वरूप स्पष्ट करणे. <p>Skill Based</p> <ol style="list-style-type: none"> विद्यार्थ्यांना मध्ययुगीन मराठी वाङ्मय परंपरांचा व इतिहासाचा परिचय होईल. मध्ययुगीन कालखंडातील वाङ्मयाच्या सांस्कृतिक पार्श्वभूमीची माहिती होईल. मध्ययुगीन काळातील मराठी भाषेचे स्वरूप समजेल.

<p>मराठी भाषा: उपयोजन आणि सर्जन Paper X & XV</p>	<p>Knowledge Based</p> <ol style="list-style-type: none"> १. औपचारिक आणि अनौपचारिक क्षेत्रानुसार व्यवहार समजावून देणे. २. विविध क्षेत्रातील भाषिक कौशल्ये आणि क्षमता विकसित करणे. ३. लेखन, वाचन, भाषण या कौशल्यांचा विकास करणे. ४. भाषिक उपयोजनाने विद्यार्थ्यांचा शब्दसंग्रह समृद्ध करणे. <p>Skill Based</p> <ol style="list-style-type: none"> १. विद्यार्थ्यांमध्ये श्रवण, भाषण, वाचन व लेखन कौशल्यांचा विकास होईल. २. जाहिरातीचे महत्त्व कळण्यास मदत होईल. ३. विद्यार्थ्यांना चित्रपटाची समीक्षालेखन करता येईल.
<p>वाङ्मयप्रवाहाचे अभ्ययन (ग्रामीण व दलित) Paper XI & XVI</p>	<p>Knowledge Based</p> <ol style="list-style-type: none"> १. मराठीतील विविध साहित्यप्रवाहांचा परिचय करून देणे. २. ग्रामीण प्रवाहांचा परिचय, प्रेरणा, स्वरूप, विकास स्पष्ट करणे. ३. मराठीतील कादंबरी या कलाकृतीचा परिचय समजावून घेणे. ४. दलित साहित्य प्रवाहांचा परिचय, प्रेरणा, स्वरूप, विकास स्पष्ट करणे. <p>Skill Based</p> <ol style="list-style-type: none"> १. विद्यार्थ्यांना मराठीतील विविध साहित्यप्रवाहांचा परिचय होईल. २. मराठीतील कादंबरी या कलाकृतीच्या आकृतीबंधाची ओळख होईल. ३. विद्यार्थ्यांना दलित साहित्य प्रवाहांचा परिचय, प्रेरणा, स्वरूप, विकास समजण्यास मदत होईल.

B) P.G. Course/Programme

Title of course	Course Outcomes (Statements)
<p>M. A. I Paper 1 & V</p>	<p>Knowledge based</p> <ol style="list-style-type: none"> १. भाषिक आविष्काराचे स्वरूप समजून देणे. २. भाषेची सर्जनशील प्रक्रिया समजून घेणे. ३. भाषा आणि साहित्य याचा संबंध समजून घेणे. ४. भाषा आणि साहित्यप्रकार यातील अनुबंध समजून घेणे. <p>Skill based</p> <ol style="list-style-type: none"> १. विद्यार्थ्यांना भाषिक आविष्काराचे रूप समजण्यास मदत होईल. २. भाषा आणि साहित्य याचा संबंध समजेल. ३. भाषा आणि साहित्यप्रकार यातील अनुबंध समजण्यास मदत होईल.
<p>Paper 2.1 & 6.1</p>	<p>Knowledge based</p> <ol style="list-style-type: none"> १. लेखक अभ्यासपदघतीचा उपयोग कसा करावा हे समजून घेणे. २. लेखकांचे वाङ्मयीन व्यक्तिमत्व व लेखक यांचा समकाल समजावून देणे. ३. साहित्यकृतीतून लेखकाच्या समकालाचे प्रतिबिंब कशाप्रकारे प्रकट होते याचा अभ्यास करणे. ४. लेखकाच्या इतर साहित्यकृती विचारात घेऊन लेखकाच्या वाङ्मयीन जडणघडणीचा विचार करणे. <p>Skill based</p> <ol style="list-style-type: none"> १. विद्यार्थ्यांना लेखक अभ्यासपदघतीचा उपयोग कसा करावा हे समजेल. २. साहित्यकृतीतून लेखकाच्या समकालाचे प्रतिबिंब कशाप्रकारे प्रकट पडते याची कल्पना येईल. ३. लेखकाची वाङ्मयीन जडणघडण समजण्यास मदत होईल.
<p>Paper 3 & 7</p>	<p>Knowledge based</p> <ol style="list-style-type: none"> १. स्वातंत्र्यपूर्व काळातील सामाजिक, राजकीय, सांस्कृतिक जीवनाची पार्श्वभूमी समजून घेणे. २. विविध वाङ्मयप्रवाहांचे वेगळेपण व वैशिष्ट्ये समजावून देणे. ३. साहित्यप्रवाहांचा इतिहास अभ्यासणे. ४. स्वातंत्र्योत्तर काळातील साहित्यप्रवाह अभ्यासणे.

	<p>Skill based</p> <ol style="list-style-type: none"> विद्यार्थ्यांना स्वातंत्र्यपूर्व काळातील सामाजिक, राजकीय, सांस्कृतिक जीवनाची पारवर्धूमी समजेल. साहित्यप्रवाहांचा इतिहास अभ्यासणास मदत होईल. विविध साहित्यप्रवाहांचे असलेले वेगळेपण समजण्यास मदत होईल.
Paper -4.2 & 8.2	<p>Knowledge based</p> <ol style="list-style-type: none"> लोकसाहित्य व लोकसंस्कृती यातील परस्पर संबंध तपासणे. लोकसाहित्याची संकल्पना समजून घेणे. लोकसाहित्याच्या परंपरेची ओळख करून देणे. लोकसाहित्याचा उगम व व्याप्ती यासंबंधी माहिती देणे. <p>Skill based</p> <ol style="list-style-type: none"> विद्यार्थ्यांना लोकसाहित्याच्या परंपरा व संकल्पना यांची ओळख होईल. लोकसाहित्याचा उगम व व्याप्ती यासंबंधी माहिती मिळण्यास मदत होईल. लोकसाहित्य व लोकसंस्कृती यातील परस्पर संबंध लक्षात येईल.
M. A. II Paper -9 & 13	<p>Knowledge based</p> <ol style="list-style-type: none"> समाजभाषाविज्ञानाचे स्वरूप समजून घेणे. समाजभाषाविज्ञानातील विविध सिध्दांत, संकल्पनांचा परिचय करून घेणे. समाज, संस्कृती आणि भाषा यामधील परस्पर संबंध समजून घेणे. समाजभाषाविज्ञानाची व्याप्ती समजून घेणे. <p>Skill Domain based</p> <ol style="list-style-type: none"> विद्यार्थ्यांना समाजभाषाविज्ञानाचे स्वरूप कळेल. समाजभाषाविज्ञानातील विविध सिध्दांत, संकल्पनांचा परिचय होईल. समाज, संस्कृती आणि भाषा यामधील परस्पर संबंध समजेल. समाजभाषाविज्ञानाची व्याप्ती समजण्यास मदत होईल.
Paper -10 .1 & 14.1	<p>Knowledge based</p> <ol style="list-style-type: none"> वाङ्मय संस्कृती ही संकल्पना समजून घेणे समाज आणि संस्कृती यातील अनुबंध लक्षात घेणे. मौखिक आणि लिखित परंपरेत वाङ्मयीन परंपरेला संघटित करणाऱ्या घटकांचा विचार करणे. वाङ्मयीन संस्कृतीचे स्वरूप तपासणे. <p>Skill Domain based</p> <ol style="list-style-type: none"> विद्यार्थ्यांना वाङ्मय संस्कृती ही संकल्पना समजेल. समाज आणि संस्कृती यातील अनुबंध लक्षात येईल. मौखिक आणि लिखित परंपरेत वाङ्मयीन परंपरा कळण्यास मदत होईल. वाङ्मयीन संस्कृतीचे स्वरूप कळेल.
Paper -11 & 15	<p>Knowledge based</p> <ol style="list-style-type: none"> समीक्षा सिध्दांताचे स्वरूप माहित करून घेणे. उपयोजित समीक्षेतील स्वरूप तपासणे. समाजशास्त्रीय व आदिबंधात्मक समीक्षा या प्रवाहांचा विचार करणे. प्रत्यक्ष उपयोजित समीक्षेचे उपयोजन म्हणून निवडक साहित्यकृतींचा विचार करणे. <p>Skill Domain based</p> <ol style="list-style-type: none"> विद्यार्थ्यांना समीक्षा सिध्दांताचे स्वरूप समजेल. उपयोजित समीक्षेतील स्वरूप तपासता येईल. समाजशास्त्रीय व आदिबंधात्मक समीक्षा या प्रवाहांची माहिती होईल.
Paper -12.1 & 16.1	<p>Knowledge based</p> <ol style="list-style-type: none"> संस्कृती या ज्ञानशाखेचा परिचय करून घेणे. बदलत्या सामाजिक आणि राजकीय संदर्भात साहित्य संस्कृती यांच्या संबंधाचा अभ्यास करणे. आंतरविद्याशाखीय अभ्यास पध्दतीची ओळख करून घेणे. साहित्य आणि इतर अभिव्यक्तीरूपांच्या परस्परसंबंधाचा संस्कृती अभ्यासावरील प्रभाव अभ्यासणे. <p>Skill Domain based</p> <ol style="list-style-type: none"> विद्यार्थ्यांना संस्कृती या ज्ञानशाखेचा परिचय होईल.